

Sygn. akt II Ca 392/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Paweł Hochman
Sędziowie	SSO Jarosław Gołębiowski (spr.) SSO Grzegorz Ślęzak
Protokolant	st. sekr. sąd. Anna Owczarska

po rozpoznaniu w dniu 15 czerwca 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa (...) w G.

przeciwko T. Ż.

o zapłatę 5.372,40 złotych

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie z dnia 26 lutego 2015 roku, sygn. akt I C 473/14

1. zmienia zaskarżony wyrok: w punkcie pierwszym sentencji w ten sposób, że zasądza od pozwanej T. Ż. na rzecz powoda (...) w G. kwotę 5.372,40 (pięć tysięcy trzysta siedemdziesiąt dwa, 40/100) złotych z odsetkami: umownymi w wysokości równej czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 3.260,88 złotych od dnia 08 maja 2014 roku oraz ustawowymi od kwoty 2.111,12 złotych od dnia 08 maja 2014 roku, a także w punkcie drugim sentencji w ten sposób, że zasądza od pozwanej T. Ż. na rzecz powoda (...) w G. kwotę 1.467 (jeden tysiąc czterysta sześćdziesiąt siedem) złotych;

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. zasądza od pozwanej T. Ż. na rzecz powoda (...) w G. kwotę 850 (osiemset) pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Ca 392/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 26 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy w Bełchatowie po rozpoznaniu sprawy z powództwa (...) z siedzibą w G. przeciwko T. Ż. o zapłatę 5.372,40 złotych oddala powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.217,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i zarazem rozważania Sądu Rejonowego.

W dniu 12 września 2007 r. pozwana T. Ż. zawarła z (...) z siedzibą w P. umowę o kredytu odnawialnego.

W dniu 27 kwietnia 2012 r. powód zawarł z (...) z siedzibą w P. umowę sprzedaży wierzytelności, na podstawie których zakupił wierzytelności.

Sąd Rejonowy zważył, iż powództwo w całości podlegało oddaleniu.

Powód wywodził dochodzone roszczenie z przepisów o przelewie wierzytelności (art. 509 i 510 Kodeksu cywilnego), a zatem na stronie powodowej ciążył obowiązek wykazania, że nabyła skutecznie wobec pozwanego wierzytelność od (...) z siedzibą w P. i jaka była wysokość tej wierzytelności (art. 6 k.c.).

Pozwana miała prawo podnieść przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które przysługują jej przeciwko zbywcy (art. 513 §1 k.c.). Pozwana skorzystała z przysługującego jej prawa i zakwestionowała zasadność dochodzenia od niej należności przysługującej pierwotnemu wierzycielowi.

Na stronie powodowej ciążył zatem obowiązek wykazania skutecznego nabycia wierzytelności i jej wysokości.

W przedmiotowej sprawie powód nie złożył całej umowy przelewu wierzytelności potwierdzającej zawarcie umowy o przelew wierzytelności i potwierdzającej w jakiej wysokości tą wierzytelność nabyła i wobec kogo wierzytelności zbywcy przysługiwały. Tym samym powód nie udowodnił nabycia zadłużenia pozwanej wobec (...) z siedzibą w P., a także w jakiej wysokości tę wierzytelność nabył. Skuteczne wywodzenie uprawnień z faktu nabycia wierzytelności na podstawie umowy cesji wymaga udowodnienia bez wątpliwości, że umowa cesji obejmowała wymagalne roszczenie zbywcy wierzytelności wobec pozwanej. Wierzytelność ta musi zatem być w sposób dostateczny oznaczona w umowie cesji.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Krakowie w postanowieniu z 14 lutego 2013 roku w sprawie ACz 62/13 „fragment dokumentu” nie ma mocy dowodowej. Sąd ten wskazał, że fragment załącznika do umowy cesji zawierający szczegółowe informacje na temat przelewanych łącznie w większej liczbie wierzytelności w stosunku do klientów banku (cedenta), jako niezawierający oświadczeń co do przeniesienia wierzytelności nie jest wystarczającym dowodem przejścia uprawnień na wnioskodawcę. Mocy takiej nie spełnia wyciąg z załącznika (k. 48) podpisany przez asystenta ds. sądowych D. K., albowiem po pierwsze jest to ponownie „fragment dokumentu” a po wtóre nie zostało udowodnione czy istnieje jakiegokolwiek powiązanie tego asystenta z powodem, a jeśli tak to jakie.

Należy nadto zaznaczyć, że powód reprezentowany przez adwokata złożył szereg dokumentów nie potwierdzonych za zgodność z oryginałem w myśl art. 129 §2 k.p.c. Oznacza to z jednej strony, że kserokopia - jako odwzorowanie oryginału - nie może być uznana za odpis bez poświadczenia jego zgodności z oryginałem (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2009 r. w sprawie II CSK 71/09), z drugiej strony, że samo poświadczenie, dokonane na odbitce fragmentu dokumentu, nie będącej odwzorowaniem oryginału, nie stanowi odpisu. Taka sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie. Sporządzona fragmentaryczna odbitka kserograficzna umowy cesji wierzytelności nie ma w tej sytuacji mocy dowodowej, jak również mocy takiej nie mają dokumenty niepotwierdzone za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda.

W tej sytuacji wskazana przez powoda kwota nie potwierdzona żadnym dokumentem co do jej wysokości należało uznać, że strona powodowa udowodniła w tej sytuacji swojej legitymacji procesowej czynnej, a także istnienia oraz wysokości przysługujących jej należności z tytułu umowy przelewu wierzytelności.

W myśl zasady kontrydiktoryjności przygotowanie, gromadzenie i dostarczanie materiału procesowego obciąża strony procesowe, a do Sądu należy jedynie ocena tego materiału i wydanie na jego podstawie rozstrzygnięcia. Artykuł 6 kodeksu cywilnego stanowi, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi

skutki prawne. Tym samym Sąd uznał, że w tym zakresie strona powodowa nie przedstawiła żadnych dowodów potwierdzających istnienie dochodzonej należności.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 §1 i §3 k.p.c. oraz na podstawie § 6 pkt. 4 i § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. Nr 490). Na koszty postępowania istniejące po stronie pozwanej zostały złożone koszty opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych i koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1.200 złotych ustalając ich wysokość na poziomie minimalnego wynagrodzenia, co łącznie daje kwotę 1.217,00 zł. Pozwana w całości wygrała powództwo, stąd też należał się jej zwrot kosztów procesu w całości.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości.

Zarzucił:

1. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego - poprzez bezpodstawne przyjęcie przez Sąd I instancji jakoby powód nie udowodnił legitymacji czynnej do dochodzenia roszczenia wysokości oraz wymagalności dochodzonego roszczenia, mimo iż w dokumentacji sprawy znajdują się zarówno wyciąg z umowy cesji jak i wyciąg z załącznika do tej umowy zawierający dane nabytej wierzytelności, umowę zawartą przez stronę pozwaną z poprzednim Wierzycielem, Bankowy Tytuł Egzekucyjny, wniosek o nadanie BTE klauzuli wykonalności, wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, rozliczenia wierzytelności, jak i wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda;
2. naruszenie art. 65 k.c. w zw. z art. 509 k.c. poprzez ich błędną wykładnię prowadzącą do uznania umowy cesji za nieskuteczną, podczas gdy powód przedłożył do akt sprawy potwierdzoną za zgodność z oryginałem umowę cesji wierzytelności, zawierającą wszelkie elementy przedmiotowo oraz podmiotowo istotne, by uznać cesję za skuteczną;
3. naruszenie art. 511 k.c. poprzez błędne przyjęcie, że nie został spełniony wymóg stwierdzenia przelewu wierzytelności pismem mimo przedłożenia przez powoda do akt sprawy umowy cesji wierzytelności wraz z wyciągiem z załącznika do umowy cesji oraz wyciągu z ksiąg rachunkowych powoda;
4. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez wyjście poza zasadę swobodnej oceny dowodów i dowolne przyjęcie, że przedłożony przez powoda wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda, umowa cesji wierzytelności wraz z wyciągiem z załącznika do umowy cesji nie stanowią dowodu nabycia wierzytelności w określonej wysokości, mimo iż okoliczność ta wynika wprost z przedmiotowych dokumentów;
5. naruszenie art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. polegające na błędnym uznaniu przez Sąd, że strona powodowa nie przedłożyła dowodów na poparcie swoich twierdzeń oraz wniosków, z których wywodzi skutki prawne;
6. naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez całkowite pominięcie przy swej ocenie przedłożonych przez powoda dowodów w postaci: Bankowego Tytułu Egzekucyjnego, dokumentacji kredytowej, BTE, postanowienia o nadaniu BTE klauzuli wykonalności, postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, co miało istotny wpływ na wynik sprawy;
7. naruszenie art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez całkowite pominięcie wniosku w przedmiocie przeprowadzenia dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach postępowania klauzulowego prowadzonego przed Sądem Rejonowym w Zgorzelcu I Wydział Cywilny (sygn. akt I Co 1060/11), w szczególności o przeprowadzenie dowodu z Bankowego Tytułu Egzekucyjnego, na okoliczność zawarcia umowy przez pozwanego z poprzednim wierzycielem, treści zobowiązania zaciągniętego przez pozwanego, istnienia zadłużenia z uwzględnieniem wysokości poszczególnych jego składowych oraz zasad ich naliczenia. Postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego M. D. przy Sądzie Rejonowym w Belchatowie sygn.akt KM 1076/12), w szczególności o przeprowadzenie dowodu z postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, na okoliczność: zawarcia Umowy przez pozwanego z poprzednim wierzycielem; istnienia i wymagalności wierzytelności oraz sposobu

wyliczenia zadłużenia przez poprzedniego wierzyciela z uwzględnieniem poszczególnych składowych, na dzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego oraz bezskuteczności prowadzonej przeciwko pozwanemu egzekucji;

8. naruszenie art. 128 k.p.c. i art. 129 § 2 k.p.c. polegające na ich błędnym zastosowaniu i uznaniu, że przedłożone przez powoda niepoświadczone za zgodność z oryginałem dokumenty nie mogą stanowić dowodu, podczas gdy zarówno strona pozwana jak i Sąd I instancji nie zażądał przedłożenia oryginałów w/w dokumentów, co miało istotny wpływ na wynik sprawy;

9. naruszenie art. 248 § 1 k.p.c. w zw. z art. 250 § 2 poprzez nie dopuszczenie wniosku powoda o przeprowadzenie dowodu z oryginałów dokumentacji znajdującej się w aktach postępowania klauzulowego oraz egzekucyjnego, a także braku wydania zarządzenia o dostarczeniu oryginałów dokumentacji przez stronę powodową w przypadku uznania powyższego za konieczne, co miało istotny wpływ na wynik sprawy;

10. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez mylne przyjęcie, iż powód nie powołał okoliczności na potwierdzenie zawarcia umowy przez pozwanego z poprzednim Wierzycielem;

11. nierozpoznanie istoty sprawy.

W oparciu o powyższe zarzuty wnosił o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu;
2. zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania za I i II instancję;

względnie o:

3. uchylene zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji i pozostawienie temu sądowi orzeczenia o kosztach postępowania za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik pozwanej wnosił o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego oraz oddalenie wniosku powoda o dopuszczenie dowodu z załączonych do apelacji wyroków.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jest uzasadniona skutkując zmianą zaskarżonego wyroku.

Wadliwość rozstrzygnięcia Sądu rejonowego jest wynikiem nieprawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności dokumentów załączonych do pozwu a także w toku postępowania. Dotyczy to dokumentów obrazujących zawarcie umowy kredytu oraz przelew wierzytelności.

Sąd I instancji w motywach pisemnych zaskarżonego wyroku przytoczył szereg orzeczeń zarówno sądów powszechnych jak też Sądu Najwyższego. Poglądy w nich zaprezentowane zasadniczo zasługują na aprobatę. Dotyczy to zapatrywania odnoszącego się do kwestii fragmentu dokumentu i jego waloru dowodowego oraz mocy dowodowej kserokopii oryginałów dokumentów. Rozważania w/w sądów nie można jednak przyjmować bez uprzedniego zbadania całokształtu okoliczności konkretnej sprawy. Dowód z dokumentu prywatnego (art. 245 k.p.c.) jest samodzielnym środkiem dowodowym, którego moc ocenia się według zasad określonych w przepisie art. 233 § 1 k.p.c. (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 30.06.2004r., IV CK 474/03, OSNC 2005, Nr 6, poz. 113).

Regulacja zawarta w art. 253 k.p.c. nie wyłącza dopuszczalności, a nawet konieczności dokonywania przez Sąd wykładni oświadczeń woli zawartych w dokumencie prywatnym, a w razie niejasności jego treści ustalenia jej na podstawie innych dowodów. Nie wyłącza też konieczności dokonania oceny dokumentu prywatnego jako dowodu w

sprawie, przy zastosowaniu zasad art. 233 § 1 k.p.c. (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 23.11.2005r., II CK 232/05 niepubl.).

W sprawie niniejszej poza sporem jest, że pozwana zawarła z poprzednikiem prawnym powoda, tj. z (...) z/s w P. umowę kredytu odnawialnego (por. umowa k. 49-51).

Niekwestyjnym jest także, iż firma ta umową przelewu zbyła powodowemu Towarzystwu pakiet wierzytelności. Świadczy o tym umowa z dnia 27 kwietnia 2012 roku (por. k. 41-44, k. 48). Pozwana w toku postępowania w pierwszym rzędzie podnosiła zarzut przedawnienia. Kwestionowała także moc dowodową umowy przelewu i jej załączników twierdząc, że przejście uprawnień do dochodzenia spornej wierzytelności nie zostało dostatecznie wykazane.

Bieg terminu przedawnienia rozpoczął się na nowo od dnia 11.05.2011r., tj. od daty zakończenia postępowania klauzulowego w sprawie I Co 1060/11. Na datę wpływu pozwu, tj. 8 maja 2014 roku jeszcze się nie zakończył. To zaś oznacza, że zarzut przedawnienia jest chybiony.

Rozumowanie Sądu, który stanowisko strony pozwanej zaakceptował jest błędne. Jak podniesiono wyżej ustaleń w sprawie można dokonać nie tylko w oparciu o dokumenty urzędowe ale także prywatne.

Przy ocenie tej ostatniej kategorii dokumentów należy wziąć pod uwagę całokształt wszystkich okoliczności sprawy oraz reguły jakie obowiązują w trakcie przeprowadzania postępowania dowodowego, zwłaszcza wyrażone w art. 229 k.p.c. i art. 230 k.p.c.

Powstanie zobowiązania po stronie pozwanej oraz przelew wierzytelności nie były kwestionowane. Nie można zaakceptować stanowiska Sądu, że umowa przelewu nie obejmowała wierzytelności wobec pozwanej. Przeczy temu wyciąg z załącznika do umowy z dnia 27 kwietnia 2012 roku. Brak podpisu na kopii tego dokumentu pełnomocnika powoda nie może w realiach niniejszej sprawy pozbawić go waloru dowodu. Wskazana w nim kwota długu daje się zweryfikować. Wysokość tej należności koresponduje z wykazem kwot wskazanych w dokumentach załączonych do pozwu, które nie były kwestionowane. Podczas rozprawy apelacyjnej pełnomocnik pozwanej przyznał okoliczności podane w pismach powoda stanowiącym odpowiedź na sprzeciw.

Trafnie zatem autor apelacji podnosi, że dochodzona pozvem należność tak co do zasady jak też co do wysokości została udowodniona.

Brak więc było podstaw do oddalenia powództwa w całości.

W tych przyczyn i na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. należało orzec jak w punkcie 1 sentencji.

Apelacja jednak w pozostałej części podlegała oddaleniu. Stanowisko skarżącego, że od całej kwoty głównej należą się odsetki umowne nie może być zaakceptowane. Wskazana w pozwie suma – 5.372,40 złotych nie jest jednorodna. Suma ta obejmuje nie tylko kwotę niespłaconej części kredytu, ale także skapitalizowane odsetki do dnia wniesienia pozwu. Nie można znaleźć rzeczowej argumentacji, ażeby również od kwoty skapitalizowanych odsetek można było skutecznie dochodzić dalszych odsetek umownych. Sprzeciwia się temu dyspozycja art. 482 k.c.

Z tych przyczyn odsetki umowne w wysokości równej czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP należą się od kwoty 3.260,88 złotych od dnia 8 maja 2014 roku, tj. od dnia wniesienia pozwu. Od pozostałej sumy – 2.111,12 złotych przysługują od tej samej daty odsetki ustawowe.

Reasumując w tej części apelacja jako nieuzasadniona podlegała oddaleniu, o czym orzeczono na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu za obie instancje orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. – zgodnie z regułą odpowiedzialności za wynik procesu, skoro powództwo zostało uwzględnione prawie w całości.

JG/AOw

Na oryginale właściwe podpisy